

Ontwerp startbeslissing signaalgebied

SCHOON SCHIJN – ZWARTE BEEK

ANTWERPEN, KAPellen

STATUS/VERSIE: Goedgekeurd door Vlaamse Regering dd 14/1/2014

LEESWIJZER

Op 24 januari 2014 nam de Vlaamse Regering een beslissing over de vervolgstappen (vervolgtraject en beleidsopties) voor dit signaalgebied. Deze beslissing kadert in de uitvoering van de conceptnota (VR 29 maart 2013) met de aanpak voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen in kader van de korte termijnactie van het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Onderhavige fiche beschrijft voor het signaalgebied in kwestie de gekozen beleidsopties (ontwikkelingsperspectief) en het vervolgtraject op basis van een ontwerp-startbeslissing, zoals voorbereid door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid.

Hoofdstuk 1 geeft een algemene situering van het signaalgebied weer en beschrijft de overstromingsgevoeligheid van het signaalgebied.

Hoofdstuk 2 omvat een korte weergave van het overleg dat met de betrokken lokale besturen gevoerd werd.

In hoofdstuk 3 wordt aangegeven voor welke beleidsoptie(s) gekozen is/zijn en welk instrument en/of initiatiefnemer hieraan gekoppeld zijn. Naargelang de rol van het signaalgebied voor het behoud van waterbergend vermogen en het algemeen beoordelingskader, zoals opgenomen in de omzendbrief LNE/2013/1, om nieuwe ontwikkelingen in overstromingsgevoelig signaalgebied te beoordelen, werd een keuze gemaakt tussen de volgende 3 opties

1. Optie A - beperkte randvoorwaarden (type infiltratie, waterconservering,..)

indien de bestemming compatibel blijkt met het waterbergend vermogen, eventueel mits beperkte randvoorwaarden (bv voor infiltratie of waterconservering);

2. Optie B - maatregelen met behoud van bestemming (type overstromingsvrij bouwen)

indien er een overstromingskans bestaat maar de bestemming compatibel kan zijn met het waterbergend vermogen mits overstromingsvrij bouwen;

3. Optie C - vrijwaren van bebouwing

indien de bestemming niet compatibel is met het waterbergend vermogen en vrijwaren van bebouwing op basis van de overstromingskans aangewezen is.

Hoofdstuk 4 omvat de conclusies voor het signaalgebied en geeft de richting weer op basis waarvan de omzendbrief "Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets bij het vrijwaren van het waterbergend vermogen in signaalgebieden" in dit gebied toegepast moet worden. In dit hoofdstuk is ook de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 januari 2014 opgenomen.

De conceptnota, de omzendbrief en de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 januari 2014 zijn terug te vinden op www.signaalgebieden.be.

BIJLAGEN

- [Fiche signaalgebied zoals goedgekeurd op het bekkenbestuur van het Benedenscheldebekken dd. 06/05/2011](#)

1 Situering¹

1.1 Algemeen

Gemeente(n): Antwerpen (district Ekeren) en Kapellen

Provincie(s): Antwerpen

Bekken: Benedenscheldebekken

Betrokken waterlopen: Kaartse Beek / Schoon Schijn (Cat. 2) en Bunderbeek (Cat. 2)

Huidige planologische bestemming: reservegebieden voor woonwijken, ter hoogte van Puihoek (westelijke begrenzing) en langsheen de Bunderbeek is telkens een smalle strook woongebied met landelijk karakter gesitueerd

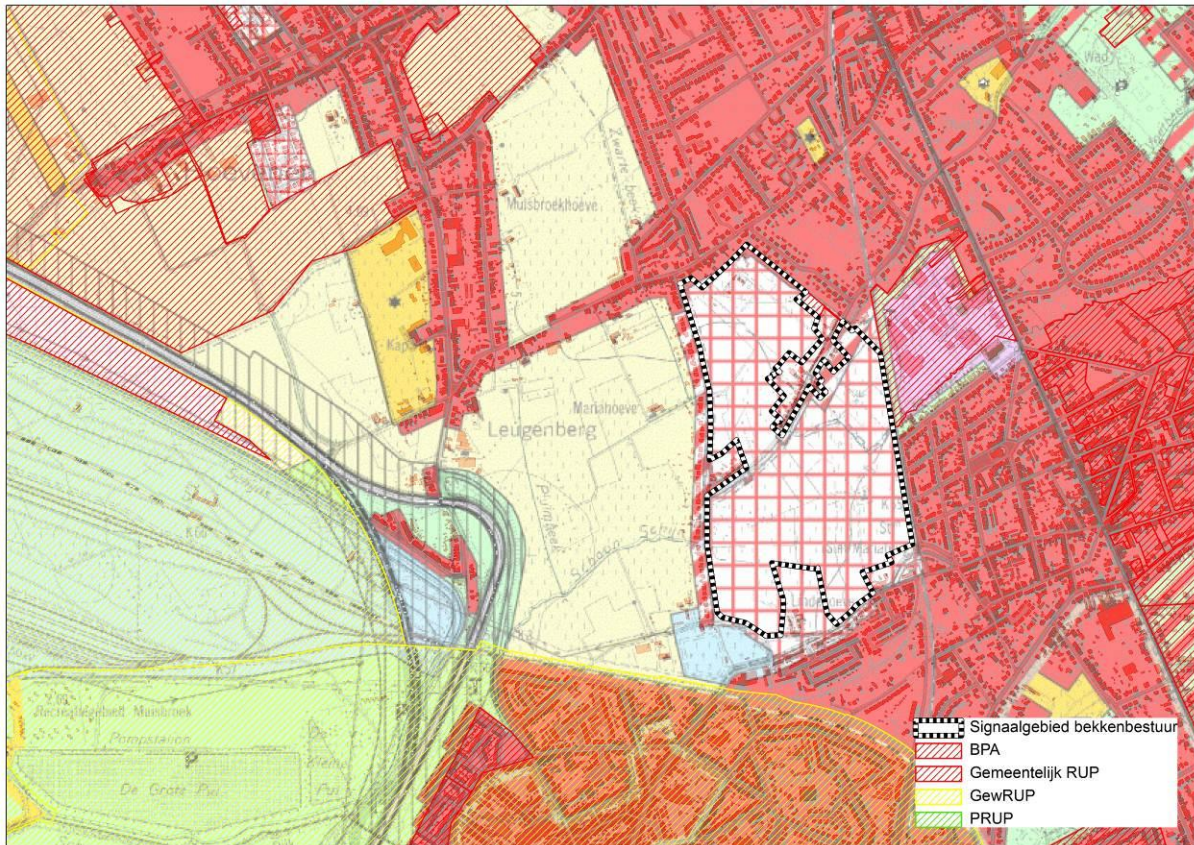
Lopende initiatieven/beleidsintenties:

De werkgroep Ruimte voor Water van de Provincie Antwerpen organiseerde overleg rond dit gebied. Voor het zuidelijke deel, op grondgebied van de stad Antwerpen, is het behoud van de open ruimte wenselijk. Voor het noordelijk gebied is er nog geen consensus bereikt over mogelijke ontwikkeling van het woongebied. Ook naar instrumenten en herbestemming toe is er nog geen voorstel tot plan van aanpak.

Globale beschrijving:

Het signaalgebied is gemeentegrensoverschrijdend. Het noorden van het signaalgebied bevindt zich in Kapellen, het zuidelijk deel behoort tot Antwerpen. Het Schoon Schijn vormt de grens tussen beide gemeenten ter hoogte van het signaalgebied. Het gebied kent wateroverlast en is net ten westen van een woonwijk met regelmatige problemen van wateroverlast gesitueerd.

¹ Een uitgebreide situering is terug te vinden in de fiche zoals goedgekeurd door het bekkenbestuur. Belangrijke vervolgstappen die sinds het finaliseren van de fiche door het bekkenbestuur genomen zijn, worden in voorliggend document weergegeven.

Figuur: situering signaalgebied op gewestplan met aanduiding van goedgekeurde BPA's en RUP's en weergave van de bebouwingstoestand volgens het Grootschalig Referentiebestand GRB. Bronnen: Ruimte Vlaanderen en AGIV, GRB Raadpleegdienst via wms, versie 1.3.0.(juli 2013-CIW WG VRW).

1.2 Overstromingsgevaar

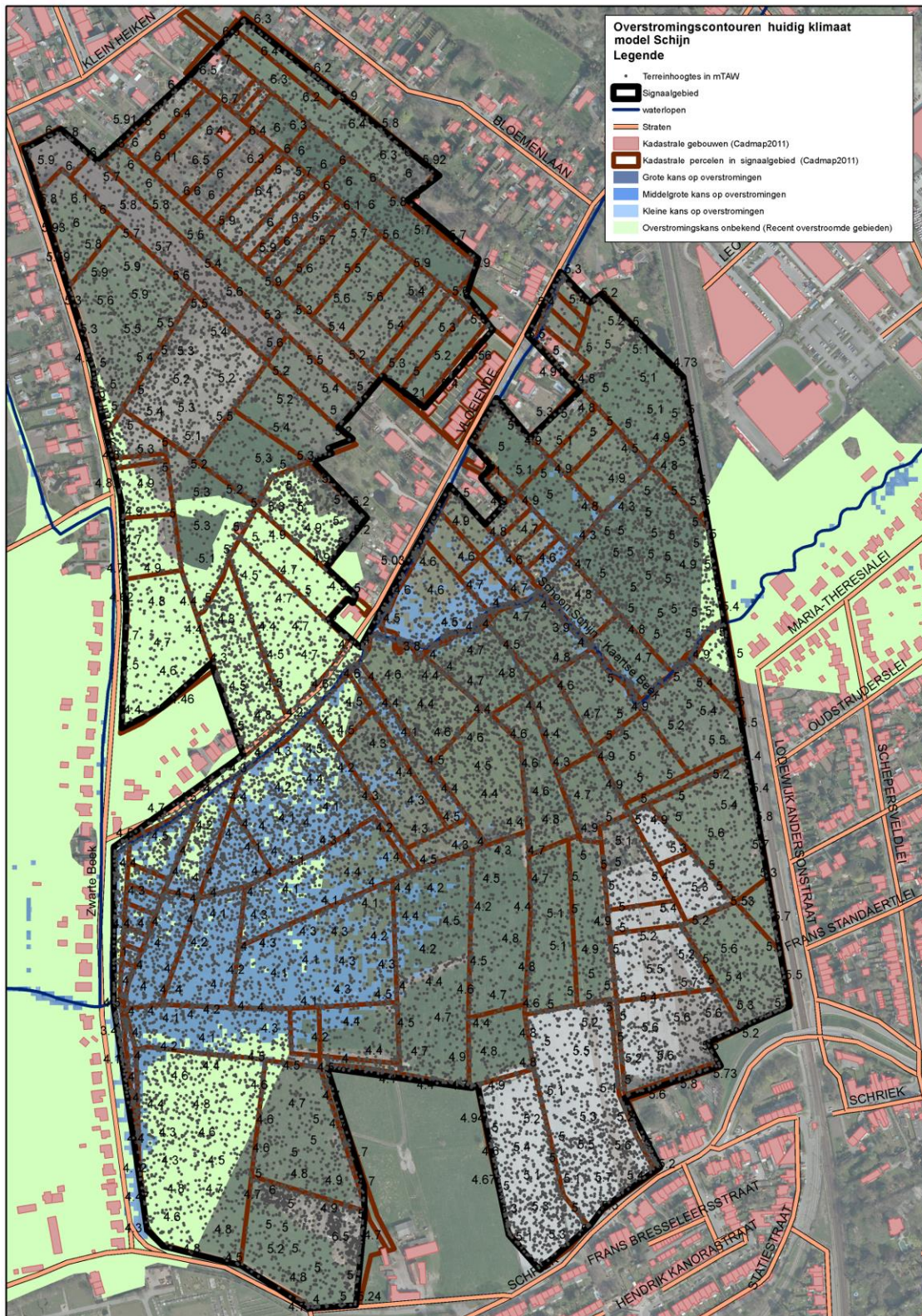
1.2.1 OVERSTROMINGSRICHTLIJN²

In het kader van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) zijn overstromingsgevaarkaarten in opmaak die voor definitieve goedkeuring zullen voorgelegd worden op de CIW van oktober 2013. Onderstaande kaarten betreffen de voorlopige kaarten, goedgekeurd op de CIW-vergadering van december 2012 en geven een inschatting van de overstromingskans onder huidige klimaatomstandigheden. Ze vormen een aanvulling of verfijning op de informatie die bij de opmaak van de fiches door de bekkenbesturen beschikbaar was.

De overstromingskansen klein, middelgroot en groot komen voor de Vlaamse waterlopen in alle bekkens bij benadering overeen met overstromingen met een terugkeerperiode van 10, 100 en 1000 jaar. Wanneer er geen gemodelleerde overstromingsgevaarkaarten beschikbaar zijn wordt enkel de kaart van de Recent Overstroomde Gebieden (ROG) weergegeven³. De kaarten geven steeds de huidige situatie weer en houden geen rekening met mogelijke of geplande ingrepen.

² Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's. Deze richtlijn werd omgezet in het decreet Integraal Waterbeleid op 16 juli 2010.

³ gebiedsdekkende afbakening van alle effectief overstroomde gebieden in Vlaanderen in de periode 1988 tot heden

Handleiding kaart: De weergave van de kadastrale gebouwen (Cadmap 2011), kadastrale percelen (Cadmap 2011), straten en waterlopen geven een situering van het signaalgebied. De terreinhoogtes uitgedrukt in mTAW geven een indicatie van het maaiveldniveau. De blauwe contouren geven de huidige overstromingskans weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstromde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.

1.2.2 KLIMAAT-TOETS

De Overstromingsrichtlijn vraagt om bij het voorkomen of beperken van mogelijk negatieve gevolgen van overstromingen rekening te houden met o.a. de invloed van klimaatverandering. Onderstaande kaarten met klimaatprojectie werden opgemaakt in kader van de orbp-studie van VMM-AOW⁴ en geven niet alleen de overstromingskans (bij gemiddelde klimaatprojectie) maar ook de overstromingsdiepte (bij hoge klimaatprojectie). Vanuit het no regret principe lijkt het aangewezen om adaptief bouwen of waterbestendig bouwen af te stemmen op toekomstige overstromingshoogtes met hoge klimaatprojectie.

Geen klimaatprojectie beschikbaar.

2 Overlegvergadering lokale besturen (27/08/2013)

Aanwezig:

Robin De Smedt, Anke Knapen, Bram Van Ballaer – Ruimte Vlaanderen

Bram Vogels, Neel Devroede – VMM

Sofie Herman – CIW secretariaat

Evelien De Vylder – Bekkensecretariaat Benedenscheldebekken

Tine Van Hoof, Bart Aubroeck – Provinciebestuur Antwerpen

Marcello Serrao – Stadsbestuur Antwerpen

Provincie staat achter visie maar ziet het niet als haar taak om elders compensatiemogelijkheden voor woonontwikkeling te voorzien. De provincie wenst het voortraject van het hele planningsproces te coördineren maar nog geen uitspraak te doen over het al dan niet opstarten van een PRUP. De provincie is voorstander van twee gemeentelijke RUP's.

Stad Antwerpen wil vermijden dat twee aparte gemeentelijke planningsprocessen met desgevallend een verschillende timing zouden gevoerd worden waardoor de waterproblematiek niet als één geheel zou aangepakt worden.

De gemeente Kapellen is niet aanwezig. Er werd in de startbeslissing ingegaan op de door de gemeente in hun advies geformuleerde randvoorwaarden door voor een aantal percelen in landelijk woongebied randafwerking mogelijk te laten.

3 Keuze ontwikkelingsperspectief, instrument en initiatiefnemer

Het signaalgebied omvat verschillende deelzones met een verschillend ontwikkelingsperspectief naargelang de overstromingskans, zoals ook reeds werd aangegeven in de fiche goedgekeurd door het bekkenbestuur:

C: nieuwe functionele invulling :

- Deel van het gebied kent een overstromingskans
- De visies van de subwerkgroep Ruimte voor Water, alsook de provincie Antwerpen en de stad Antwerpen streven allen naar het behoud van de open ruimte

⁴ "Onderbouwing van het overstromingsrisicobeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen, VMM, 2013"

A: Geen actie, watertoets

- Voor het noordelijk deel van het signaalgebied (deel Kapellen) volstaat het uitvoeren van de watertoets obv de overstromingskans.
- Voor de delen gelegen in woongebied landelijk karakter volstaat het uitvoeren van de watertoets

Instrument

RUP

Een planinitiatief laat toe om de exacte grens te bepalen voor het gedeelte in Antwerpen en het zuidelijk deel van Kapellen dat herbestemd moet worden. Planologische compensatie (eventueel in combinatie met eigendomsruil) dient onderzocht te worden in functie van de behoefte en locatiealternatieven in dit planningsproces.

De percelen gelegen in woongebied landelijk karakter kunnen aangesneden worden en moeten dus ook geen deel uitmaken van het RUP.

Initiatiefnemer

De provincie wenst het voortraject van het hele planningsproces te coördineren maar nog geen uitspraak te doen over het al dan niet opstarten van een provinciaal RUP

4 Conclusies signaalgebied en beslissing Vlaamse Regering

Conclusies signaalgebied

Een nieuwe functionele invulling voor het gebied (met uitzondering van de percelen gelegen in woongebied landelijk karakter) wordt gerealiseerd via een RUP. Er is geen consensus over de initiatiefnemer. De provincie is wel bereid gevonden het voortraject van een planningsproces waarbij de behoefte aan planologische compensatie bepaald wordt, te coördineren.

In afwachting van de inwerkingtreding van dit RUP moet elke ontwikkeling van het gehele gebied in overeenstemming zijn met het algemene beoordelingskader van de omzendbrief.

Beslissing Vlaamse Regering d.d. 24/01/2014

De Vlaamse Regering beslist de gouverneur van de betrokken provincie te gelasten om de initiatiefnemer te bepalen voor de opstart van een planningsproces en de conclusies van de ontwerpstartbeslissing hierin te integreren.